

Sygn. akt: I C 229/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2023 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kieć
Protokolant:	stażysta Cyntia Bartoszewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 października 2023 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko M. R.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej M. R. na rzecz powódki (...) w W. kwotę 94.901,05 (dziewięćdziesiąt cztery tysiące dziewięćset jeden 05/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi w następujący sposób:

- od kwoty 94.389,17 od dnia 24 września 2021 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 511,88 od dnia 18 grudnia 2022 r. do dnia zapłaty,

zastrzegając pozwanej prawo powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na odpowiedzialność do wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 10.300,59 (dziesięć tysięcy trzysta 59/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

SSO Andrzej Kieć

Sygn. akt I C 229/22

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej M. R. kwoty 94.901,05 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi w następujący sposób:

- od kwoty 94.389,17 od dnia 24 września 2021 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 511,88 od dnia wniesienia pozwu (18 grudnia 2022 r.) do dnia zapłaty,

zastrzegając pozwanej prawo powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na odpowiedzialność do wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, iż wskazanej należności dochodzi tytułem niespłaconego kredytu konsolidacyjnego zaciągniętego przez spadkodawcę pozwanej K. R. (1). Przed wniesieniem pozwu powód bezskutecznie wzywał pozwaną do spełnienia dochodzonego świadczenia.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz obciążenia powoda kosztami postępowania. Pozwana podniosła, iż umowa nie została skutecznie wypowiedziana a zatem powództwo jest przedwczesne. Nadto w jej ocenie par. 7 ust. 15 umowy umożliwiający uznanie pozostałej do spłaty wierzytelności jako przeterminowaną od dnia powzięcia wiarygodnej wiadomości śmierci kredytobiorcy należy uznać jako abuzywny a przez to bezskuteczny wobec pozwanej. Za podobne należy uznać postanowienie określające wysokość prowizji od udzielonego kredytu, w ocenie pozwanej zawyżonej. Zgłoszono nadto zarzut nieprawidłowego obliczenia RRSO poprzez doliczenie do całkowitego kosztu kredytu także prowizję, odsetki od kredytowanej prowizji; uprawnia to pozwaną do skorzystania z sankcji określonej w art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim z mocą wsteczną od daty zawarcia umowy. W związku z tym na poczet umowy winny zostać wpłacone raty w wysokości 33872,56 zł a więc w wysokości niższej niż zdążyła to uczynić za życia K. R. (1) (zapłacona została kwota 46208,95).

Sąd ustalił:

W dniu 21 sierpnia 2018 roku powód zawarł z K. R. (1) umowę o kredyt konsolidacyjny nr (...) na mocy którego udzielił jej kredytu w wysokości 116831,87 zł na potrzeby konsumpcyjne oraz spłatę oznaczonych zobowiązań kredytowych oraz zapłatę kosztów kredytu w postaci prowizji w wysokości 12734,67 zł. Z istotnych postanowień umowy: kredyt miał być spłacony wraz z należnymi odsetkami umownymi w 126 równych ratach kapitałowo – odsetkowych, płatnych nie później niż do 17 dnia miesiąca. Kredytu był oprocentowany według stopy zmiennej stanowiącej sumę stawki referencyjnej WIBOR 3m oraz marży w wysokości 6,29 punktów procentowych (łącznie w chwili zawierania umowy 7,99% w stosunku rocznym). RRSO na dzień zawarcia umowy wynosiła 11,14%. Całkowita kwota kredytu wynosiła 104097,20 zł; całkowita kwota do zapłaty na dzień zawarcia umowy wynosi 172891,49 zł. Na kwotę tą składają się całkowita kwota kredytu oraz całkowity koszt kredytu 68794,29 zł (odsetki umowne 56059,62 zł, prowizja 12734,67 zł). O zadłużeniu przeterminowanym (niespłaconym w terminie/spłaconym w niepełnej wysokości) powód miał w pierwszej kolejności informować za pomocą wiadomości wysyłanych drogą elektroniczną oraz poprzez kontakt telefoniczny. Nadto powód był uprawniony do wystawiania monitów pisemnych: pierwszego nie wcześniej niż w 2 dniu występowania zadłużenia, drugi nie wcześniej niż w 31 dniu, trzeci nie wcześniej niż w 60 dniu występowania zadłużenia. Następnie w razie nieuregulowania zadłużenia powód miał prawo wypowiedzieć umowę poprzedzając to wezwaniem do zapłaty w trybie art. 75c ust. 1 ustawy Prawo bankowe (wezwanie do zapłaty w terminie 14 dni). oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego było równe odsetkom maksymalnym za opóźnienie (w dniu zawarcia umowy 14%). Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni. Kredytobiorca był obowiązany do powiadamiania banku o każdej zmianie danych osobowych oraz adresów zamieszkania, korespondencyjnego oraz zameldowania. Nadto zgodnie z par. 7 ust. 15 umowy w razie śmierci z dniem powzięcia przez bank wiarygodnej informacji o śmierci kredytobiorcy całość zobowiązania z tytułu kredytu staje się wymagalna i traktowana jest jako zadłużenie przeterminowane. (umowa k. 10 – 16, wyciąg z taryfy opłat i prowizji k.80,81, formularz informacyjny k.86-89, harmonogram spłat k.90-92, oświadczenia kredytobiorcy k. 83,85).

Kredyt został uruchomiony w dniu 21 sierpnia 2018 roku i był on spłacany do sierpnia 2020 roku.(historia rachunku k. 17 – 20, dyspozycja uruchomienia kredytu k.82).

W dniu 9 sierpnia 2020 roku K. R. (1) zmarła. Spadek po niej na podstawie ustawy nabyła w całości pozwana M. R. (akt poświadczenia dziedziczenia k. 21 - 22).

Pismem z 28 czerwca 2021 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 94901,05 zł w terminie do dnia 12 lipca 2021 roku zapowiadając skierowanie sprawy na drogę sądową w razie braku spłaty (pismo k. 26).

Na dzień 23 września 2021 roku saldo zadłużenia z tytułu omawianego kredytu wynosiło 94901 zł w tym należność główna 94389,17 zł oraz odsetki umowne za okres 22 sierpnia 2018 roku – 23 września 2021. Nadto od dnia 24 września 2021 roku naliczane są od należności głównej odsetki ustawowe za opóźnienie (wyciąg z ksiąg banku k. 23).

Pozwana jest jedynym spadkobiercą kredytobiorcy K. R. (1). (jej babci). Pozwana nie brała udziału w czynnościach związanych z zawieraniem przez jej babcię kredytu. Pozwana w październiku 2020r złożyła w banku dokument – poświadczenie dziedziczenia po K. R. (1). Pozwana nie dokonywała po śmierci babci żadnych wpłat do banku na poczet spornej umowy kredytowej. (przesłuchanie pozwanej k.132, e-protokół k. 134)

Powyższe ustalenia faktyczne poczyniono na podstawie dokumentów podlegających z mocy art. 243² kpc zaliczeniu w poczet materiału dowodowego. Ich prawdziwość oraz autentyczność nie została zakwestionowana przez żadną ze stron. Wiarę dowodowi z zeznań pozwanej w przyjętym zakresie sąd dał albowiem zeznania znajdowały odbicie w dokumentach stanowiących pozostały materiał dowodowy.

Sąd zważył:

Roszczenie podlegało całkowitemu uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W ocenie Sądu zarzuty zgłoszone przez pozwaną są niezasadne.

Całkowity koszt kredytu został ustalony zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 12 maja 2011 r o kredycie konsumenckim (wchodzą w skład tego opłaty i prowizje nie tylko te ściśle związane z samym procesem zawarcia umowy lecz również późniejsze związane z wykonywaniem umowy). Biorąc pod uwagę wysokość kredytu oraz okres kredytowania należało uznać, iż wysokość prowizji się ramach regulacji ustawy o kredycie konsumenckim (art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim). Postanowienia umowy dotyczącego prowizji nie można uznać za postanowienie niedozwolone. Kredytobiorca znał warunku udzielenia kredytu, zaakceptował je, nie został nakłoniony do zawarcia umowy przez praktyki banku, które można by uznać za nierzetelne. Postanowienie to można uznać za indywidualnie uzgodnione a przy tym nie narusza rażąco interesów konsumenta. Dalej podzielić należy argumentację strony powodowej, iż skoro prowizja od udzielonego kredytu była kredytowana to podlega ona oprocentowaniu jako część kapitału. Zachowanie takie jest również zgodne z ustawą o kredycie konsumenckim (art. 5 pkt 10). Prawidłowo, zgodnie z ustawą o kredycie konsumenckim wyliczono również RRSO z uwzględnieniem zarówno kosztów ponoszonych przez kredytobiorcę jak i kosztów ponoszonych przez powoda (prowadzenie rachunku, koszty przelewów i wpłat).

Postanowienia umowy w precyzyjny sposób uregulowały prawa i obowiązki stron; brak tym samym było przesłanek do możliwości zastosowania przez pozwaną sankcji kredytu darmowego (art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim).

Odnosząc się do zarzutu abuzywności par. 7 ust. 15 umowy w ocenie Sądu klauzula ta nie kształtuje praw i obowiązków pozwanej w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jej interesy w rozumieniu art. 385¹ k. c. Wskazać przy tym należy, iż pozwana powiadomiła powoda o śmierci dłużnika pierwotnego w październiku 2020 roku a zatem około dwa miesiące po ostatniej wpłacie dokonanej przez K. R. (1). Należało zatem uznać, iż najpóźniej już wtedy powzięła wiedzę o fakcie zaciągnięcia przez K. R. spornego kredytu. Stojąc na stanowisku, iż spadkobierca wstępuje w sytuację prawną spadkodawcy nic nie stało na przeszkodzie aby od października 2020 roku spłacała raty

kredytu, przeciwdziałając w ten sposób windykację kredytu. Postanowienie umowy wedle którego kredyt staje się wymagalny z uwagi na śmierć kredytobiorcy nie jest samo w sobie postanowieniem abuzywnym.

W ocenie Sądu powód wykazał istnienie oraz zasadność roszczenia zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Z kolei pozwana nie przedstawiła przekonujących dowodów przemawiających za oddaleniem powództwa w jakimkolwiek zakresie; argumenty przytoczone w odpowiedzi na pozew były nietrafne. Wysokość żądania została wykazana nie tylko wyciągiem z ksiąg bankowych ale również dokumentami o charakterze analitycznym w postaci historii rachunku. Przede wszystkim powód wykazał, iż do zawarcia umowy o kredyt konsolidacyjny doszło a powód wywiązał się ze swojej części zobowiązania jakim było uruchomienie tego kredytu. Wykazano również w sposób należyty, w jakim zakresie zobowiązanie nie zostało przez pozwanego spełnione. Prawdziwość oraz autentyczność przedstawionych do pozwu dokumentów nie została w sposób przekonujący zakwestionowana przez stronę pozwaną. Wobec braku abuzywności par. 7 ust. 15 umowy prawidłowo uznano zadłużenie po zmarłej K. R. (1) za przeterminowane. Należało zatem uznać, iż pozwana ponosi odpowiedzialność za niewykonanie zobowiązania z tytułu łączącej go z powodem umowy kredytu, które winien był wykonać zgodnie z jego treścią oraz z zachowaniem staranności (art. 354 – 355 k.c.).

Powyższe okoliczności uzasadniały uwzględnienie powództwa w całości na podstawie art. 69 ust. 1 Prawa bankowego. Jednocześnie na zasadzie art. 319 par. 2 wpisano ograniczenie odpowiedzialności pozwanej do wysokości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku.

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 kpc oraz 99 kpc. Na zasądzone koszty procesu składa się opłata od pozwu 6579, koszty zastępstwa procesowego według taryfy 5400 zł (par. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych), opłata od pełnomocnictwa 17 złotych, koszty doręczenia komorniczego 137,59 zł – łącznie 10300,59 zł.

SSO Andrzej Kieć